

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในด้านการอ่านและเขียน สำหรับสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ใน โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาแบบแผนในการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ใน โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดเชียงใหม่ และ เพื่อสรุปเป็นองค์ความรู้ในพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในรูปแบบการเรียนรู้ร่วม ของ โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ด้านผลการพัฒนาการจัดการศึกษาในด้านการอ่านและเขียนสำหรับสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ใน โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ของ โครงการย่อยทั้ง 6 โครงการสรุป ดังนี้

โครงการวิจัยย่อยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่าน เขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ใน โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่” พัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีปัญหาด้านการอ่านและเขียน หน่วยบ้านไร่ปลายนา จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ ชารน้ำใสไหลคู่ทะเล ท้องทุ่งสีทอง และบ้านนาอยู่ ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนมีประสิทธิภาพเท่ากับร้อยละ 87.38 / 90.33 ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีพัฒนาการเพิ่มขึ้น ระหว่างร้อยละ 35.00 ถึงร้อยละ 65.00 เท่ากัน

โครงการวิจัยย่อยเรื่อง “การพัฒนาการอ่านการเขียนคำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้แบบฝึกวิเคราะห์งานย่อยสำหรับเด็กที่เรียนรู้ช้าใน โรงเรียนแกนนำเรียนร่วม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 และ 2” พัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีปัญหาด้านการอ่านและเขียน หน่วย ชรรวมชาติธรรมย์ จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ ท้องฟ้าสีคราม ผุงสัตว์ชั้นบนและลำธารบ้านป่า มีประสิทธิภาพร้อยละ 90.66/94.17

ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนการใช้แบบฝึกทักษะมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 6.62 คิดเป็นร้อยละ 16.56 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 35.87 คิดเป็นร้อยละ 89.68

โครงการวิจัยย่อยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่าน เขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 4” พัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียน ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีปัญหาด้านการอ่านและเขียน หน่วยชุมชนนำ อยู่ จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ วัดบ้านฉัน ประเพณีสำคัญ และผูกพันท้องทุ่ง มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 77.82 / 77.65 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 77.65 ก้าวหน้าเท่ากับ ร้อยละ 55.89

โครงการวิจัยย่อยเรื่อง “การพัฒนาคุณภาพทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนที่ เรียนรู้ช้าในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 5” พัฒนา ชุดฝึกทักษะ การอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีปัญหาด้านการอ่านและเขียน หน่วย อาหารเพื่อสุขภาพ จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ อาหารแสนอร่อย สมุนไพรพื้นบ้าน และผลไม้ นำทาน สรุปผลด้านความก้าวหน้าด้านการอ่าน ของนักเรียน ในภาพรวมมีค่าเท่ากับร้อยละ 70.00 ความก้าวหน้าด้านการเขียนของนักเรียนมีค่าเท่ากับร้อยละ 71.67 และนักเรียนมีความพึงพอใจมาก ต่อการเรียนรู้โดยใช้ฝึกทักษะการอ่านและการเขียน

โครงการวิจัยย่อยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่าน เขียนของนักเรียนที่เรียนรู้ช้า โดยใช้ กิจกรรมภาษาพาสนุก ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3” พัฒนา ชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีปัญหาด้านการ อ่านและเขียนจำนวน 2 หน่วย หน่วยที่ 1 หน่วยหมู่บ้านแสนสุข จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ บ้านบนดอย ประเพณีบ้านเรา สัตว์น้ำรู้ และดนตรีพื้นบ้าน หน่วยที่ 2 หน่วยจิตแจ่มใสร่างกายสมบูรณ์ จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ ดอกไม้เบ่งบานและชวนชิมอ่อมอร่อย ความก้าวหน้าด้านการอ่านและการเขียนของ นักเรียน ในภาพรวม หน่วยที่ 1 หน่วยหมู่บ้านแสนสุข ด้านการอ่านมีความก้าวหน้าเท่ากับ ร้อยละ 49.55 ด้านการเขียนมีความก้าวหน้าเท่ากับร้อยละ 50.00 และหน่วยที่ 2 หน่วย จิตแจ่มใสร่างกาย สมบูรณ์ ด้านการอ่านมีความก้าวหน้าเท่ากับ ร้อยละ 58.18 ด้านการเขียนมีความก้าวหน้าเท่ากับ ร้อยละ 56.36

โครงการวิจัยย่อยเรื่อง “การใช้เทคโนโลยีอำนวยความสะดวกเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน ของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียน” พัฒนา โปรแกรมการสอนอ่านสำหรับนักเรียน ที่มีปัญหาทางการ อ่าน ชื่อว่านวัตกรรม : “อ่านเก่งด้วยไอทีชุดแก้ไขการอ่านเบื้องต้นสำหรับเด็ก” ประสิทธิภาพของ นวัตกรรม มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.33 / 79.66 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะ การอ่านของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในทุกทักษะ

ย่อย และสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในทักษะการอ่านสะกดคำ และ ความเข้าใจ ส่วนทักษะการอ่านประโยคแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

แบบแผนในการพัฒนาทักษะการสอนอ่านและเขียนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษ ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดเชียงใหม่ ของชุดโครงการย่อยทุกชุด จะเน้น การพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยขั้นตอนการดำเนินงานตามกระบวนการทำงานของทุก โครงการ สรุปได้เป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนแบบ มีส่วนร่วม ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนานวัตกรรม ขั้นตอนที่ 3 การทดลองนวัตกรรมกับ กลุ่มเป้าหมาย

สรุปผลองค์ความรู้ในพัฒนาทักษะการสอนอ่านและเขียนสำหรับนักเรียนที่มีความ ต้องการพิเศษในรูปแบบการเรียนร่วม ของโรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานใน จังหวัดเชียงใหม่ สรุปได้ดังนี้ ด้านการวางแผนการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษใน รูปแบบการเรียนร่วม จะต้องมีการวิเคราะห์ผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ได้แก่ มีการรวบรวมข้อมูล นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและเอกสารข้อมูล สำหรับด้านนวัตกรรมที่ ใช้ฝึกทักษะการสอนอ่านและเขียนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จะต้องเริ่มจากการศึกษา ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านและเขียนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเพื่อออกแบบ สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับลักษณะของนักเรียนเป็นรายบุคคล องค์ประกอบที่สำคัญอีกประการ คือ การดำเนินการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในลักษณะเครือข่ายระหว่างนักวิชาการ และครูผู้สอน

อภิปรายผล

ผลการพัฒนาการจัดการศึกษาในด้านอ่านและเขียนสำหรับสำหรับนักเรียนที่มี ความต้องการพิเศษในโรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ ด้านประสิทธิภาพของนวัตกรรม ผลจากการทดลอง พบว่าประสิทธิภาพของชุดฝึกมีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ที่กำหนดคือร้อยละ 80 / 80 ทั้งนี้การพัฒนานวัตกรรมชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนของ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ คณะผู้วิจัยได้ใช้หลักการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ เรียงลำดับจากรูปธรรมไปหานามธรรม จากง่ายไปยาก และยึดเนื้อหาที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันของ นักเรียน วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกไม่เบื่อและตอบสนองความสนใจใคร่รู้ ของนักเรียน โดยการนำเสนอคำศัพท์ใหม่และมีเนื้อหาที่จะให้นักเรียนอ่านเป็นไปตามธรรมชาติ การเรียนรู้ไม่ยึดเยียด หรือมีเนื้อหามากเกินไปจนทำให้นักเรียนหมดความสนใจและได้วางแผน พัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อวางแผนพัฒนานักเรียนได้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็น ซึ่ง

สอดคล้องกับ สุรางค์ โคว์ตระกูล (2548, หน้า 138 - 140) กล่าวว่าการสอนเด็กที่เรียนช้าที่ได้ผลดีก็คือ การสอนนักเรียนเป็นรายบุคคล และผดุง อารยะวิญญู (2542, หน้า121 - 123) ที่ได้ให้หลักวิธีสอนอ่านและเขียนสำหรับเด็กที่มีปัญหาด้านการอ่านและเขียนที่ว่าแบ่งเนื้อหาที่ควรจะสอนออกเป็นส่วนย่อย ๆ หลายส่วนที่เด็กพอจะทำได้ และให้เด็กทำกิจกรรมทีละส่วนและ เนื้อหาที่ให้เด็กเรียนให้เลือกลักษณะที่มีความหมายและเกี่ยวข้องกับเด็ก ทำให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถคงความสามารถในการอ่านและเขียนไว้ได้หลังจากที่เรียนไปแล้ว

สำหรับแบบแผนการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดเชียงใหม่ที่ได้สรุปไว้ 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนแบบมีส่วนร่วม ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนานวัตกรรม ขั้นตอนที่ 3 การทดลองนวัตกรรมกับกลุ่มเป้าหมาย และสรุปผล ซึ่งเป็นการศึกษาในเชิงระบบ(system approach) สอดคล้องกับหลักเกณฑ์พื้นฐาน ในการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน (Kemmis and McTaggart, ed. 1988, pp.9-15 อ้างใน ส.วาสนา ประมวลพจนานุกรม (แปล), 2538, หน้า 19-29) ได้แก่ ขั้นตอนที่1 คือการพัฒนาแผน (plan) การปฏิบัติเพื่อปรับปรุงสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วให้ดีขึ้น ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติการ (act) ตามแผน (นำแผนไปใช้ปฏิบัติ) ขั้นตอนที่3 ได้แก่ การสังเกต (observe) ผลการปฏิบัติ และขั้นตอนสุดท้ายได้แก่การสะท้อนผล (reflect) ผลของการปฏิบัตินี้ ใช้เป็นพื้นฐานของการวางแผนงานต่อไปอย่างต่อเนื่องตลอดวงจร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อการนำผลการวิจัยไปใช้

การนำนวัตกรรมการวิจัยในชุดโครงการการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่มีปัญหาด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดเชียงใหม่ไปใช้ มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูผู้สอนต้องคัดกรองนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านเขียนภาษาไทย ในชั้นเรียนตนเองโดยมีเครื่องมือและข้อมูลที่เหมาะสม เช่น แบบคัดกรองนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ หรือแบบประเมินการอ่านเขียนที่ครูผู้สอนพัฒนาขึ้นมาเองเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน (based line) ว่านักเรียนคนนั้นหรือนักเรียนกลุ่มดังกล่าวมีปัญหาด้านการอ่านและเขียนแตกต่างจากนักเรียนส่วนใหญ่ในชั้นเรียนจริง แล้วจึงวางแผนพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล

2. ผู้สอนต้องพัฒนาสื่ออื่นๆเช่น บัตรคำ บัตรภาพ ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มพูนทักษะด้านการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่มีปัญหาด้านการอ่านและเขียนภาษาไทย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ในการอ่านและเขียนตามที่

กำหนดไว้ในหลักสูตร ควบคู่กับนวัตกรรมในแต่ละชุด เนื่องจาก นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทุกคนต้องอาศัยการฝึกฝนซ้ำๆ ในหลายรูปแบบ เพื่อสนับสนุนให้เกิดทักษะด้านการอ่านและเขียนที่ยั่งยืน

3. ควรให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียนเช่นช่วยทบทวนบทเรียน ทั้งนี้การให้นักเรียนนำนวัตกรรม อาทิ แบบฝึกทักษะไปฝึกฝนต่อที่บ้านจะช่วยให้ นักเรียนจดจำ ทั้งการอ่าน การเขียนคำศัพท์ได้เร็ว และมีความคงทนของการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนาสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบของแบบเรียนสำเร็จรูปที่ใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่จะพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่มีการเรียนรู้ช้า เพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียนเนื่องจากจะมีภาพเคลื่อนไหวประกอบ

2. ควรมีการศึกษารูปแบบการพัฒนานักเรียนที่มีความยุ่งยากในการเรียนรู้ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ในลักษณะการบริหารจัดการทั้งระบบโรงเรียน(whole school Approach)